

Castell d'Olost

Oristà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament A 700 metres per pista forestal de la carretera B-432, punt quilomètric 1'300

Coordenades:

Latitud: 41.97687
Longitud: 2.09456
UTM Est (X): 424986
UTM Nord (Y): 4647605

Classificació

Número de fitxa 08151 - 100
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVI
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN. Núm. Reg. 1148-MH. Reg. Estatal: R-I-51-5574
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Sí, IPA. 1268
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Belba Immobiliària, S.A. c. Lázaro Cárdenas, 9, 4rt-1r. 08017. Barcelona

Descripció

El castell d'Olost es troba situat al nord del terme municipal d'Oristà, en una fondalada al sud del nucli urbà d'Olost, prop de la riera d'Olost. Es tracta d'un castell restaurat recentment i habitat temporalment, de planta rectangular, tres pisos d'alçada i amb teulada de doble vessant amb aigües a les façanes laterals. Els murs són de maçoneria de pedra i presenta cantonades diferenciades. Destaca la torre del segle XV, centrada a la dreta i sobresortint de la façana principal que presenta un coronament amb merlets refet modernament. La façana principal, orientada a l'oest, presenta una portalada d'arc rebaixat al primer pis a la qual s'accedeix a partir d'una escalinata de pedra moderna, i diverses finestres emmarcades amb pedra treballada. A l'esquerra hi ha les restes d'un possible matacà i diverses fines espitlleres. La façana sud presenta un portal d'arc de mig punt a la planta baixa, que constituïa antiga entrada principal al castell. Flanquegen el portal algunes finestres emmarcades amb pedra i un mica més amunt s'hi obren tres fines espitlleres. Al primer pis hi ha cinc finestres emmarcades amb pedra, dues de les quals unides per un balcó. A les golfes hi ha quatre finestres de menors dimensions i tres en forma de galeria. Davant d'aquesta façana hi ha un mur de pedra que salva un alt desnivell del terreny i que s'allarga paral·lelament fins a una torre situada a l'entrada del complex, de planta quadrada, construïda amb murs de maçoneria de pedra, coronada amb merlets i amb espitlleres com a obertures originals. També s'hi observa un rosetó amb vitrall i unes arcades apuntades a la part inferior de la torre. Enmig del mur nord d'aquesta torre hi ha un pedra monolítica amb un relleu esculpit d'una figura humana nua. A la façana est i nord es pot observar com el castell es troba bastit sobre una plataforma de roca natural. Aquestes façanes estan formades per cossos sobresortints amb teulades d'una vessant i diverses obertures, entre les quals cal destacar dues petites finestres al segon pis, esqueixades i coronades amb arc de mig punt. La part baixa s'hi observen diversos contraforts. Al voltant del castell hi ha diverses construccions annexes que es fan servir d'habitatge pels masovers. Tot el recinte es troba tancat per un mur de pedra coronat amb barbacana de teula. Just a l'entrada del castell, fora el mur del recinte hi ha un antic pou de finals del segle XVII.

Observacions:

A l'interior del castell hi ha una capella dedicada a Santa Anna.

Història

Documentat el 1117 en el testament de Bernat Guillem d'Olost el castell va sorgir de la descomposició del terme primitiu de l'antic castell d'Oristà. El castell no fou mai una fortificació estratègica de defensa tal com ho indica la seva situació sinó que fou més aviat una residència rural senyorial, erigit com a aglutinador d'unes possessions feudals. Es coneixen diverses deixes i traspassos consignats als testaments d'una sèrie de personatges que deixen entreveure una estreta relació amb l'Estany, on alguns es feien enterrar, i amb Gurb, que s'havia de fer ferma i efectiva durant el segle XIII. Així a finals del segle XII trobem esmentada Beatriu esposada amb Arnau Pere de Gurb, que tenia el castell de Gurb com a primer castlà. Des del seu matrimoni, Arnau Pere passà a residir al castell d'Olost. El castell fou heretat per Ermessendis, casada amb Guillem de Peguera, descendent de la línia primogènita dels castlans de Peguera, família que s'havia de convertir des d'aquest moment en la titular de la jurisdicció d'Olost i predestinada a aglutinar, sota el seu senyoriu, bona part de les terres del Lluçanès central. El castell fou destruït el 28 de juny de 1465 a resultes de la guerra remença, guerra contra Joan II, acabada el 1472, cosa que consta en la capitulació de la ciutat de Vic a Joan

II. Al mateix segle XV el castell fou restaurat i l'any 1571 consta que hi vivia un prevere gascó nouvingut. El 28 de novembre de 1620 es va establir un conveni entre Onofre de Cortit i els seus fills Josep i Agnès de Cortit i de Peguera, hereus del castell, amb Joan Lidon, mestre d'obres francès, habitant a Olost per tal que es reparés el castell. Es tractava de refer íntegrament algunes parets exteriors de la fortalesa -principalment de la façana -i restaurar la teulada i els sostres. Pactaren de començar l'obra el dia 1 de novembre de 1621 i acabar-la el 31 de maig de l'any següent. El preu de la mà d'obra, materials a part, fou de 135 lliures barceloneses, una suma força respectable que fa pensar que les obres fetes foren importants.

Bibliografia

AADD (1990). Els castells catalans, Volum IV. Rafael Dalmau Editor. GAVÍN, Josep M (1984). Inventari d'esglésies. Osona. Volum 15. Arxiu. Gavín. MASRAMON, Ramon (1990). El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà. Ajuntament de Prats de Lluçanès. Inventari de patrimoni arquitectònic de Catalunya. Oristà. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2006.

